

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОШИРЕННЯ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Попова І.А., Коваль В. А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Захворюваність на цукровий діабет займає одне з провідних місць в економічно розвинених країнах світу, оскільки кількість хворих, що страждають даною патологією, щорічно зростає. Захворювання на цукровий діабет набуває все більшої поширеності серед осіб працездатного віку, стан здоров'я яких суттєво впливає на трудові та економічні ресурси країни.

Кількість хворих в світі становить 175 млн. осіб, в Україні – 1 млн. чоловік. Тривалість життя хворих скорочується на 10-12 років. Число хворих кожні 10 років – подвоюється, на цій підставі актуальним є постійний моніторинг та аналіз поширеності захворюваності на цукровий діабет.

Метою дослідження є оцінка поширеності захворюваності на цукровий діабет в Україні та світі.

Методи дослідження. У дослідженні використано методи аналізу і синтезу; метод порівняння; системно-аналітичний.

Основні результати. Цукровий діабет, як одне з найбільш поширених захворювань, продовжує залишатися глобальною медичною проблемою. За даними ВООЗ, кількість людей, які страждають на діабет, зростає з року в рік. В Україні поширеність на цукровий діабет зросла, і на це впливають різні фактори, включаючи зміни в способі життя, харчуванні та генетичні схильності.

Згідно з останніми даними, близько 1,5-2 мільйонів українців мають діабет, а більшість з них - це діабет 2 типу. На світовому рівні кількість людей з діабетом становить понад 500 мільйонів, за прогнозами, що ця цифра зросте до 700 мільйонів до 2045 року. Діабет 2 типу частіше зустрічається у країнах з розвинутою економікою, тоді як діабет 1 типу вважається більш загальним у молодшому віці.

Глобальний рівень захворюваності на цукровий діабет продовжує зростати, і це стає серйозною проблемою для систем охорони здоров'я в усьому світі. Захворювання на цукровий діабет входить в трійку захворювань, які призводять до інвалідності та до смерті. Зростаюча захворюваність на діабет має негативний економічний вплив на системи охорони здоров'я, включаючи витрати на лікування ускладнень, які можуть виникати при діабеті, такі як серцево-судинні захворювання, проблеми з ногами, сліпота і хвороби нирок.

Дослідження захворюваності на цукровий діабет, дозволив зробити наступні висновки, що ризик захворювання на діабет варіюється в залежності від регіону. Наприклад, в країнах Північної Америки та Європи цей ризик вищий порівняно з деякими азійськими та африканськими країнами. Проте, в останні роки спостерігається зростання рівня захворюваності в країнах з низьким та середнім доходом. В таких країнах як (рис.1), Мексика, Туреччина, Іспанія, США, Китай – хворіє понад 10% населення, у більшості країн ЄС кількість хворих коливається від 4 до 10 відсотків, в Україні хворіє – 7,3%.

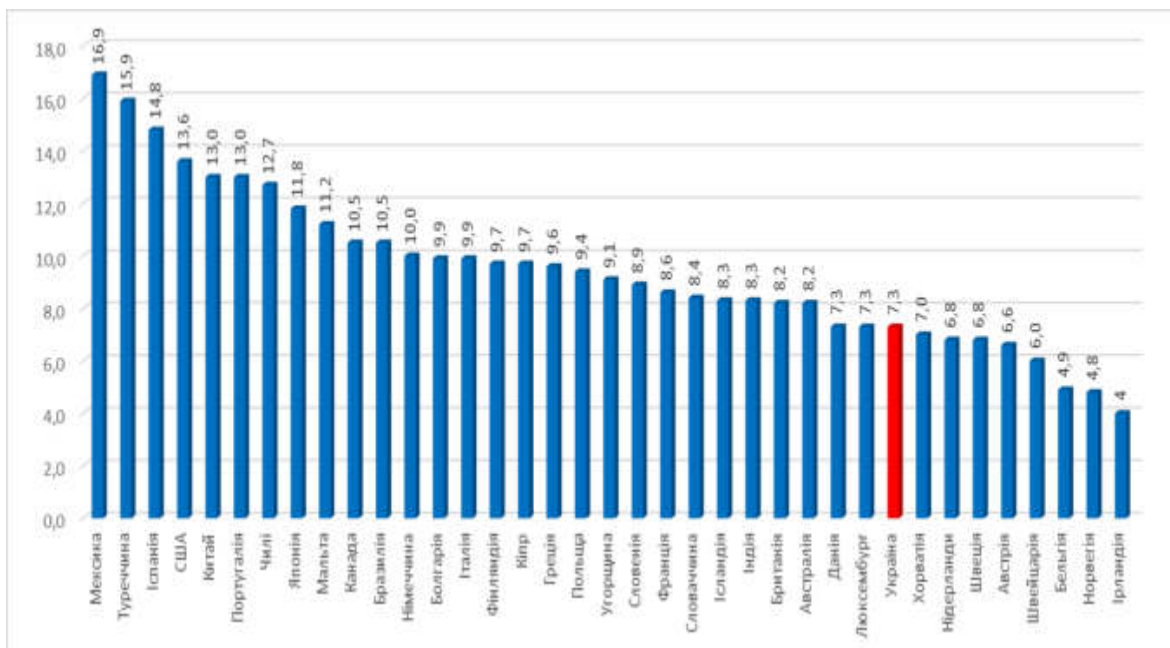

Рис. 1. Кількість хворих на цукровий діабет в 2022р.

Зростання кількості хворих на цукровий діабет в Україні спостерігається як серед чоловіків, так і серед жінок. У той же період спостерігається зростання на 2,0% абсолютної кількості дорослих з цукровим діабетом 2 типу, які приймають інсулін. Також відзначається зростання ускладнень у пацієнтів з цукровим діабетом.

В Україні показник смертності від хвороб, пов'язаних із високим вмістом цукру в крові, за останніх 10 років зріс у 2,5 рази, 2021 року це вже 58 тисяч випадків. Регіональні особливості захворюваності на цукровий діабет в Україні довели (рис.2), що значна кількість хворих на цукровий діабет спостерігається в Дніпропетровській, м. Києві, Львівській, Харківській та Одеській областях, що складає 37% хворих на дане захворювання за всіма регіонами.

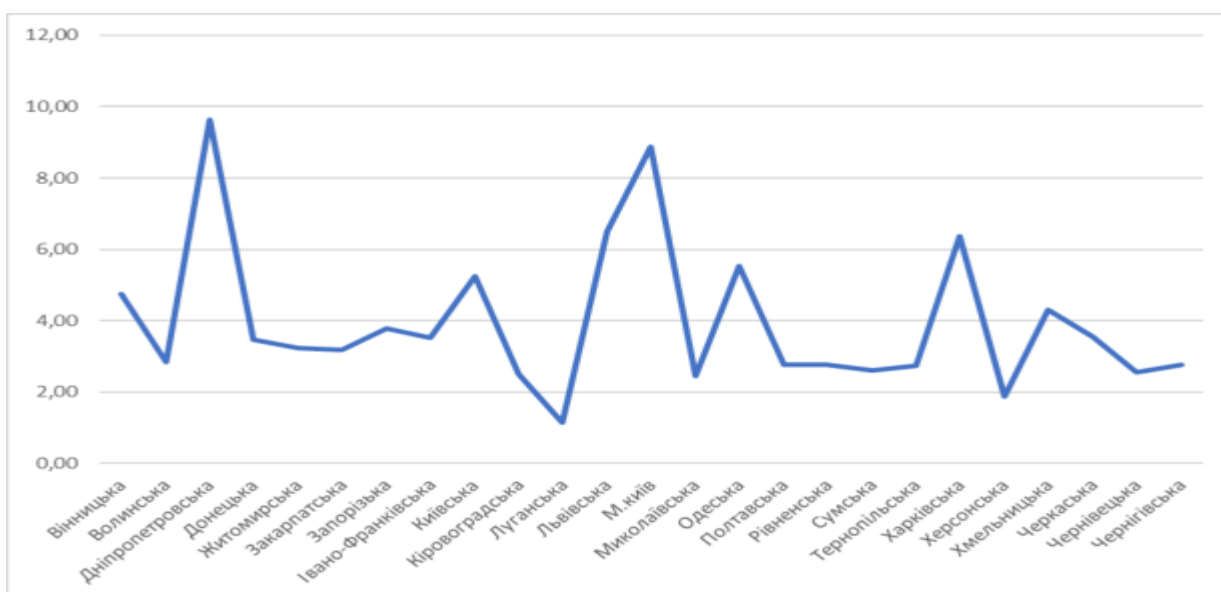

Рис. 2 Регіональні особливості захворюваності на цукровий діабет в Україні

Результати аналізу смертності за регіонами світу довели (рис. 3), що в 2021 році в Південно-Східній Азії від діабету померло понад 300 тис. осіб у віці 60 років і молодше. Саме в цьому році цукровий діабет є однією з основних проблем зі здоров'ям, оскільки COVID-19 значно вплинув на стан цих хворих, що відповідно призвело до їх смерті.

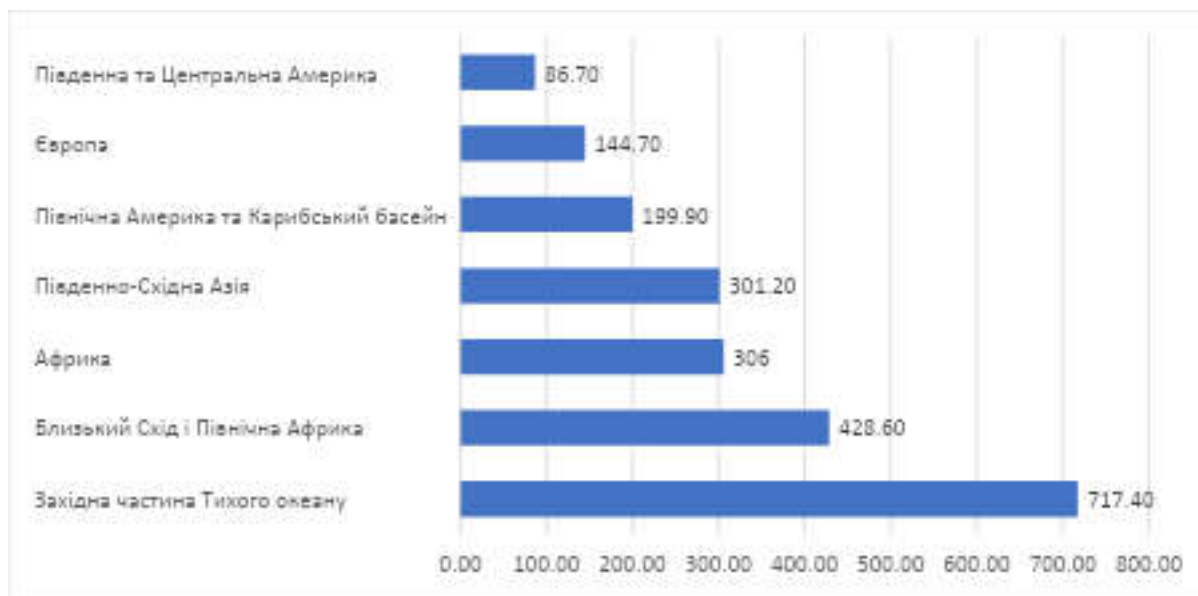

Рис. 3 Смертність населення від цукрового діабету за регіонами світу в 2021р., тис. осіб

За даними Міністерства фінансів України протягом 2015-2022 років, смертність від цукрового діабету трималася майже на одному рівні – від 0,32 % до 0,35%, із зменшення до 0,29% у 2020 році (рис.4).

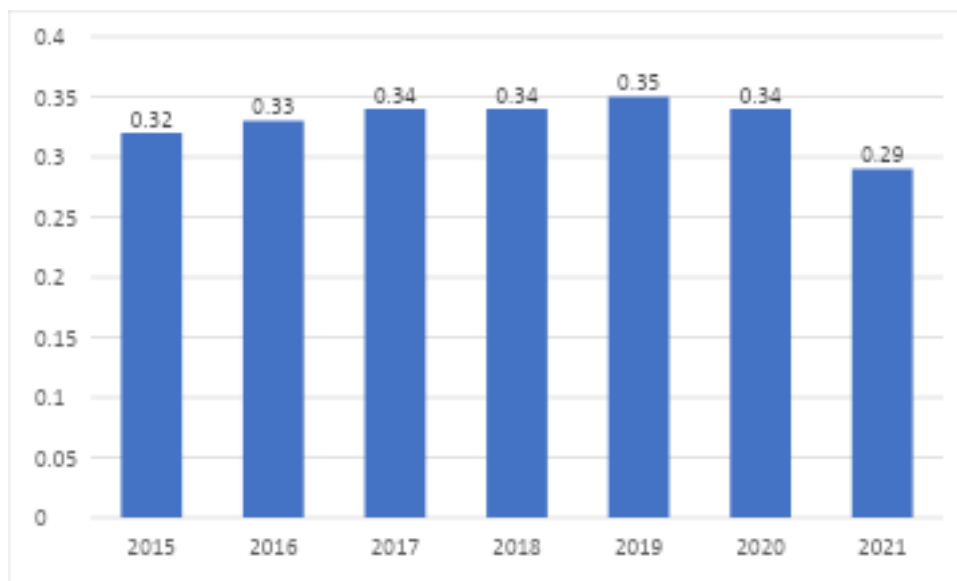

Рис. 4 Статистика смертності від цукрового діабету в Україні

Висновки.

Результати дослідження довели, що захворювання на цукровий діабет представляє велику проблему в системі охорони здоров'я всього світу. З кожним роком, спостерігається тенденція до розповсюдження даного захворювання. Смертність від даного захворювання в світі також зростає, так в Південно-Східній Азії від діабету померло понад 300 тис. осіб у віці 60 років і молодше. Значна кількість смертей від цукрового діабету було пов'язано з негативним впливом COVID-19. В структурі смертності населення, на цукровий діабет припадає 35%. Виходячи з того, що кількість хворих з кожним роком зростає, необхідно застосовувати профілактичні заходи, до яких необхідно віднести наступні:

- здорове харчування - споживання різноманітних продуктів, що містять велику кількість овочів, фруктів, цільнозернових продуктів і нежирних білків. ; зменшення споживання цукру і солі;
- фізична активність - збільшення щоденної активності, може позитивно вплинути на загальний стан здоров'я.
- контроль ваги - регулярний моніторинг ваги допоможе вчасно виявити зміни і реагувати на них.
- регулярні медичні обстеження ;
- управління стресом - розслаблюючі практики можуть допомогти зменшити стрес і покращити загальний стан здоров'я.